

STAD IN BLOEI

A

NEDERLAND

ROCHA

hart voor de schepping

BESTE LEZER,

Gefeliciteerd! Dit themapakket van A Rocha – met ondersteuning van de Evangelische Alliantie – biedt je prachtig materiaal om in 2014 een kerkdienst over de schepping of een biddagdienst voor te bereiden.

Tip: doe dat in het voorjaar. Dan is er al veel aandacht voor natuur door de campagne 'Beleef de lente'. Dit pakket sluit daar mooi op aan.

Zorg voor Gods schepping begint voor ieder mens heel dicht bij huis. Letterlijk in je eigen achtertuin. Daarom heeft A Rocha gekozen voor het thema 'Stad in bloei'. Het thema is gebaseerd op de tekst uit Jeremia 29: 4 – 7. Die tekst eindigt met de woorden: 'Bid tot de HEER voor de stad waarheen ik jullie weggevoerd heb en zet je in voor haar bloei, want de bloei van de stad is ook jullie bloei.'

Bidden en werken voor de bloei van de stad houdt in dat we oog krijgen voor onze relatie met onze medemensen, met de grond waarop we wonen en de planten en dieren die er leven. In dit pakket leer je er meer over. De preek schets van Jeroen Sytsma werkt de tekst verder uit en met gespreksvragen, liederen, een gebed, kinderactiviteiten en praktische tips helpen we je graag verder op weg.

Aan dit kerkenpakket is een uitdaging verbonden: leer met verwondering rondkijken in je eigen omgeving. Dat doe je het makkelijkst door er met een fototoestel op uit te trekken. Vul de powerpoint met teksten uit Jeremia met eigen (natuur)foto's uit jouw omgeving (zie voor details het hoofdstuk 'Duurzame tips voor doen-denkers'). Gebruik hem in de themadienst in je kerk. Mail de powerpoint voor 1 september 2014 naar nederland@arocha.org. Als je de mooiste powerpoint hebt gemaakt, krijgt jouw gemeente gratis de 'Stad in bloei-kist' van A Rocha: een praktische kist vol materialen die uitnodigen om met zoveel mogelijk mensen iets moois van jullie stad te maken.

We wensen jou en je kerk een mooie tijd toe waarin je geniet van de schepping en ontdekt wat jouw bijdrage kan zijn voor 'de bloei van de stad'.

A Rocha Nederland

Theanne Boer
Martine Krabbendam
Embert Messelink
Joanna Spanjersberg
Alex Sytsma
Jeroen Sytsma

INHOUD

Inleiding	2
Preekschets	4
Liederen en gebed	9
Activiteiten voor kinderen	13
Duurzame tips voor doen-denkers	15
Gespreksvragen	17

JEREMIA 29:4–7

Jeroen Sytsma, predikant GKv te Middelburg

God heeft ons een plek gegeven tussen mensen, in een stad of dorp, in zijn wereld.
En ik wil op die buurt, die stad, die wereld betrokken zijn. Maar wat kunnen wij betekenen voor onze omgeving? Zou het echt ook maar enig verschil maken?
En toch ... ik wil niet op mijzelf leven.

Een tekst die velen daarbij geïnspireerd heeft, is Jeremia 29:7: *Bid voor de stad, en zet je in voor haar bloei.*

Jer. 29:7 is ook voor ds. Tim Keller in New York een heel belangrijke tekst. Die stimuleert hem en zijn kerk om de mooie woorden van het evangelie steeds weer om te zetten in daden, en te zoeken naar de bloei van de vele rotte plekken in die grote stad. 'Your citizenship in the city of God makes you the very best citizen in the city of man,' schrijft hij ergens.

Misschien vraag je je af of het wel echt verschil maakt als je je inzet. Of het wel opgemerkt wordt.

En toch, blijven bidden, blijven zoeken!

1.

Ballingen in een gebroken wereld

Bid voor de stad, en zet je in voor haar bloei.

De Israëlieten in ballingschap hoorden deze woorden het eerst. Was het ook voor hen een inspirerende tekst? Nou, dat valt nog te bezien ...

Het is ± 600 voor Christus. Het volk Israël heeft lang en zwaar gezondigd. Profeten is het zwijgen opgelegd. Dan is Gods geduld op. Hij straft het volk Israël zwaar. Ze moeten in ballingschap naar Babel, duizenden kilometers van huis.

Maar daar dienen zich meteen weer zelfbenoemde profeten aan. Ze zeggen: 'Nog even en we gaan weer terug naar Israël.'

Dan schrijft de profeet Jeremia vanuit Jeruzalem en namens God een brief aan de ballingen.

De kern van die brief is: Mensen, jullie gaan *niet* snel weer terug. Sterker nog: pas na 70 jaar! Dat betekent dus dat niemand van de brieflezers *zelf* de terugkeer naar Israël zal meemaken.

Wat een slecht nieuws.

De Israëlietische ballingen krijgen via de brief van Jeremia twee opdrachten:

- Bouw zelf een goed leven op met huizen, tuinen, gezinnen.
- En zoek dat goede leven voor de stad waar je woont.

Een inspirerende opdracht? Voor de Israëlieten was het eerder een schokkende tekst. Bidden voor Babel, bidden voor de verwoester van de tempel, een leven opbouwen in een vreemd land. Het moet geklonken hebben als landverraad en godslastering.

Maar dat was het niet! Want in die brief staat ook vers 11. God zegt: '*Ik heb jullie geluk voor ogen, ik zal jullie een hoopvolle toekomst geven.*' De ballingschap is onderdeel van Gods toekomstplan met Israël. Dwars door het lijden van de ballingschap heen bouwt Hij aan een nieuwe toekomst voor Israël. God wil dus dat de Israëlieten zelf weer aan het bouwen slaan.

Israël leefde als Gods volk te midden van mensen die met die God niks te maken wilden hebben. Daarin lijkt Israël in ballingschap op de positie van de kerk in deze wereld.

Maar er zijn ook nogal wat verschillen tussen toen en nu. Israël in Babel, dat was het oordeel, de straf van God. Dat kun je over kerk-zijn in Nederland niet zeggen!

Onze situatie is er niet één van oordeel, maar juist van uitstel van het oordeel. God wacht met de komst van de Rechter van deze wereld, zodat nog veel mensen Jezus Christus kunnen leren kennen. Wij leven niet onder het oordeel, maar onder de geduldige liefde van God.

En toch zijn we *ook* ballingen. Wij zijn mensen die het paradijs uitgestuurd zijn. Wij leven als zondaren in een zondige, gebroken wereld. En God heeft zich achter de schermen teruggetrokken. Ook voor ons is er een toekomstig land, waar we alleen nog van kunnen dromen en om kunnen bidden: *Laat uw koninkrijk komen.*

Ballingen. Of zoals het Nieuwe Testament ons noemt: vreemdelingen. Vreemdelingschap. Ons echte thuis is de nieuwe aarde. Wij hebben hier ‘geen blijvende stad’ (Hebr. 13:14).

Maar net als bij de Israëlieten zegt God *niet* tegen ons: ‘Trek je van *deze* aarde dus maar niks meer aan.’ Integendeel, Jezus geeft de opdracht het goede nieuws wereldwijd te verkondigen. Zijn volgelingen moeten het verkondigen *aan de hele schepping*.

Het Nieuwe Testament geeft veel aandacht aan relaties, gerechtigheid en de strijd tegen armoede. Christenen worden opgeroepen goede werknemers en goede burens te zijn.
*Geen doemdenkers, maar doendenkers.*¹

Geen doemdenkers. Niet denken: ‘Deze wereld gaat toch verloren, deze schepping is toch al naar de knoppen, alle hulp is toch maar een druppel op de gloeiende plaat’.
Maar doendenkers. Goed nadenken over wat het betekent om Jezus te volgen, over wie jij bent en wat jij te geven hebt. En dan *doen*: Gevouwen handen én handen uit de mouwen, voor deze wereld. Voor jouw omgeving. Voor jouw stad.

¹ Een oneliner van Henk Oosterling, filosoof aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam.

Het gewone leven is bijzonder!

Jeremia zegt namens God tegen de ballingen: 'Bouw huizen, leg tuinen aan, ga huwelijken aan en krijg kinderen.' Wat valt je op aan die opdracht? Het is een eenvoudige, nuchtere, gewone opdracht. Gewoon doen wat je als mens graag doet: wonen, eten, trouwen. Opvallend is dat!

God werkt aan de toekomst van zijn volk. En wat moet dat volk doen? Gewoon leven. En zorgen dat er kinderen komen. God gebruikt het gewone leven voor de toekomst van zijn volk.

Een heilige toekomst, een goddelijke toekomst. En zo krijgt het gewone leven goddelijke betekenis. Zo wordt een huis bouwen, een tuin aanleggen, kinderen krijgen *een heilige gebeurtenis*. De Franse priester Pierre Teilhard De Chardin bracht dit prachtig onder woorden: *'De waarde van het leven ligt niet in het doen van opmerkelijke dingen, maar in het doen van gewone dingen en daarbij oog hebben voor hun enorme waarde.'*

Al die 'gewone dingen van het leven die dus zo gewoon niet zijn', zorgen ervoor dat je verbonden raakt met de plek waar je woont. Je gaat wortelen. En dat helpt je te ontdekken wie jij zelf bent. Want wie je bent, is nauw verbonden met deze aarde en met de plek waar je leeft. Wortelen, aarden, verknocht raken aan een plek: dank God als je die gelegenheid hebt! Of die ervaring.

Want miljoenen mensen in deze wereld lukt dat niet meer. Ze zijn op de vlucht voor geweld of oprukkende woestijnen. *Kunnen* wortelen is een geschenk. En er is een grote behoefte aan mensen die toegewijd zijn aan de plek waar God hen geplaatst heeft. Diep gewortelde mensen houden het weefsel van een gemeenschap bijeen.

Bouw huizen, leg tuinen aan, ga huwelijken aan en krijg kinderen. Jullie moeten in aantal toenemen, niet afnemen.

Opvallend aan deze opdracht is ook de lange termijn. Wonen, je eten verbouwen, een gezin stichten, dat zijn dingen waar je dag na dag mee bezig bent. Maar God plaatst ze in het perspectief van eerst 70 jaar: er moet een volk zijn dat kan terugkeren naar Jeruzalem.

En daarmee ook in het perspectief van *honderden jaren*: de geschiedenis van Israël die God nog voor ogen heeft.

Zo'n langetermijnnuitzicht, zo'n langetermijnperspectief, maakt je leven anders. Je leert beseffen dat keuzes die je vandaag maakt voor lange tijd betekenis hebben. Stel, je bent 20, en je kiest ervoor om nauwelijks meer naar de kerk te gaan. Je kinderen die je jaren later krijgt, leren dat dus niet van je. En je kleinkinderen hebben geen idee meer wie Jezus Christus eigenlijk is. Jouw trouw *nu* heeft gevolgen voor de kerk van de *toekomst*.

Die langetermijnvisie zijn we helaas vaak vergeten, juist ook als het om het gewone leven gaat, ons eten, drinken, wonen, kopen. We hebben de schepping kapot geleefd, en ook al beginnen we de gevolgen steeds meer te merken, aan ons gedrag verandert nog maar weinig.

We denken puur aan de korte termijn: 'We jagen de grondstoffen van deze aarde er zo snel mogelijk doorheen, want daar verdienen we aan. En de kosten om de vervuiling ervan op te ruimen, wentelen we zoveel mogelijk af op anderen.'² En of er genoeg is voor de generaties na ons? Ach, wie dan leeft wie dan zorgt.

'Wij lijken op mensen die een boomhuis maken van de wortels van de boom waarin we leven.'³ God is wijzer.

Hij weet hoe afhankelijk wij zijn van onze omgeving:

*Zet je in voor de bloei van de plek waar je woont,
want de bloei van die plek is ook je eigen bloei.*

² Han van Kasteren, TU Eindhoven, ND 2-9-2013

³ Dave Bookless, ND 9-8-2013

Bid voor de stad en zoek haar sjaloom

Sjaloom, dat is: leven zoals God het bedoeld heeft. *Bloei* is een mooie vertaling van sjaloom!

Bid voor de stad en zet je in voor haar bloei. Geen doemdenkers, maar doendenkers. Je ziet hier een eerste glimp van wat in de tijd na Jezus heel belangrijk wordt.

De eerste opdracht van de kerk is te vertellen *over* Jezus Christus.

Hij is onze vrede.

De tweede opdracht van de kerk is te leven *met* Jezus Christus.

Hij geeft vrede.

Leven met Jezus Christus betekent: zijn liefde omzetten in daden, zijn woorden handen en voeten geven. En dus zetten wij ons ook in voor alles wat vrede, welvaart en recht bevordert. Ook als dat niet meteen leidt tot nieuwe christenen of groei van de kerk.

Maar wat konden die paar duizend Joodse ballingen nou voor verschil maken? Wat kun jij bijdragen aan de bloei van de stad? Maar Gods opdracht gaat helemaal niet over het resultaat. Gods opdracht is bidden. En bij bidden maakt het niet uit met hoeveel je bent, maar hoe machtig de God is tot wie je bidt!

En Gods opdracht is je in te zetten. Of je er resultaat van zult zien, wie weet?! Misschien is het ook maar heel klein. Zo klein als het pannetje soep dat je naar je buurman brengt. Je inzetten begint klein, dichtbij huis.

Bid tot de HEER voor je burens, en zet je in voor hun bloei, hun sjaloom.

In de afgelopen weken kwam ik een paar voorbeelden tegen die goed bij Jer. 29:7 passen.

In Leiden bestaat een stichting die 'Voor elkaar' heet. Het is hun visie om de medemens, ongeacht afkomst en geloofsovertuiging, lief te hebben en vrede en gerechtigheid te zoeken voor de stad. Hun motto is afkomstig uit Jer. 29, namelijk 'Voor de bloei van de stad'.

Andere praktische vormen zijn stichting Present en A Rocha. Beide zetten zich in voor het gewone leven.

Helemaal in de lijn van Jer. 29 met de opdracht over huizen en tuinen, wordt Present vaak te hulp geroepen om woningen op te ruimen en schoon te maken, of tuinen op te knappen!

A Rocha is een beweging van christenen die zich ontfermen over het onderhoud van natuurgebieden in hun omgeving.

Zet je in voor de bloei van de stad, want haar bloei is jouw bloei.

Je krijgt zoveel terug voor die inzet. Een vriend van mij⁴ vertelde over zijn inzet voor een oud landgoed in de buurt.

Hij zei: 'Dat landgoed is veranderd, maar de grootste verandering heeft misschien wel plaatsgevonden in het leven van die 150 mensen die de afgelopen jaren hebben meegeholpen. Zij zijn dit stukje van de schepping gaan waarderen. De plek die God hen gegeven heeft om te wonen, is hen niet meer onverschillig.

Ze voelen zich er meer geworteld. Als ze langs het landgoed fietsen is het: kijk, die boom, die heb ik geplant!'

Amen

⁴ Embert Messelink, oprichter A Rocha Nederland.

LIEDEREN EN GEBED

Zo sprak de Heer der legerscharen

Lied 37 uit het (oude) *Liedboek voor de kerken* is een bewerking van het Schriftgedeelte.

Psalm 137:1,2 (Deze psalm geeft de gevoelens van de ballingen goed weer.)

Nr. 137b in het *Nieuwe Liedboek voor de Kerken* is het lied *Babylon* van Don MacLean. Dit kan bijvoorbeeld instrumentaal uitgevoerd worden.

Psalm 87

Niet Israël in ballingschap, maar andere volken 'ingelijfd' in de stad Jeruzalem.

Psalm 85: 3 en 4

Een prachtige beschrijving van een stad in bloei!

De dag gaat open voor het Woord des Heren

1. De dag gaat open voor het Woord des Heren,
zon die wij zoeken, kracht die wij ontberen,
bron die wij horen als wij tot Hem keren,
vroeg in de morgen.

2. Voor wij bestonden, riep Hij ons bij name,
voor wij ontwaakten en ter wereld kwamen,
zag Hij ons aan en bracht ons tesamen,
God onze Vader.

3. Door U geschapen om uit U te leven;
hartslag en adem hebt Gij ons gegeven,
land waar wij wonen, licht waarnaar wij streven,
oorsprong en toekomst.

4. Wilt Gij vandaag en tot het eind der dagen
ons doen en laten zuiveren en dragen,
dan stijgt de vreugde van uw welbehagen
in onze wereld.

5. Aan U ons loflied: glorie aan de Vader,
dank aan de Zoon die ons bestaan aanvaardde,
zijn Geest geleide ons en onze aarde
naar de voltooiing.

© STICHTING I.W.V.L. Uitgeefster van het *Abdijboek*. Het lied is ook te vinden in *Tussentijds – aanvullende liedbundel bij het Liedboek voor de Kerken* (nr 117)

Alles, alles is gelegen

Alles, alles is gelegen
aan genade, aan Gods zegen;
welvaart komt bij Hem vandaan.
Allen die de Here vrezen
Zullen onaantastbaar wezen,
daar zij in Gods vrijheid staan.

Die ons voedt bij duizendtallen,
ons geluk ten deel doet vallen,
stelt zich ook voor mij garant.
Die mijn leven leidt op aarde
en mij wonderwel bewaarde
reikt al helpend mij zijn hand.

Wij vermoeien ons met zaken
die ons hart onrustig maken,
naar de grillen van de dag.
O dat ik toch diep van binnen
Gods genegenheid mag winnen,
en genoeg vinden mag.

Hoop geeft vleugels aan de mensen;
Heer, voorzie in onze wensen
als het U, o God, behaagt.
Dan gaan ziel en lichaam leven,
uit de diepten opgeheven,
daar ons uw genade draagt.

Dagen aan het licht gekomen
gaan voorbij als waterstromen,
jaar na jaar en eeuw na eeuw.
Eens zal dan die dag ontwaken,
dat zich alles zal volmaken:
God maakt alle dingen nieuw.

*Gereformeerd Kerkboek (Vrijgemaakte Kerken),
gezang 110*

© tekst: Ria Borkent

© zetwerk: Uitgeverij Jongbloed

Barmhartig Vader op uw troon

7 Wij bidden voor de overheid:
maak haar bekwaam, tot dienst bereid,
opdat uw volk stil en gerust
U dienen kan met eer en lust.

8 Steun de vervolgd in elk land
en zegen zieken door uw hand,
troost de bedroefden door uw kracht,
toon stervenden uw koningsmacht.

9 Geef dat ons nieuwe leven is
een lichtpunt in de duisternis.
Genadig God, hoor ons gebed
in Jezus Christus, die ons redt.

*Gereformeerd Kerkboek (Vrijgemaakte Kerken),
gezang 131*

© tekst: Lenze L. Bouwers

(vertaling van een lied van Loys Bourgeois, Genève 1551)

© zetwerk: Uitgeverij Jongbloed

GEBED VOOR DE STAD

Op basis van Jeremia 29:4–7

Het onderstaande gebed kan aangepast worden, zodat het beter aansluit bij je eigen stad of dorp. De gebeden kunnen worden uitgesproken door gemeenteleden van verschillende leeftijden, die betrokken zijn bij de aandachtsgebieden uit Jeremia 29 (ballingschap, ecologie, sociale gerechtigheid, politiek, economie etc.).

Lezer 1: Dit zegt de HEER van de hemelse machten, de God van Israël, ‘tegen de ballingen die hij vanuit Jeruzalem naar Babel heeft laten voeren...’

Lezer 2: God, onze Vader, u roept ons op om de vreemdeling en de vluchteling te ontvangen. We bidden voor allen die dakloos zijn, geen vrienden of geen hoop hebben en voor diegenen die zich van anderen vervreemd voelen. Wilt u ons helpen om een gastvrije gemeenschap te zijn, een toevluchtsoord voor de vluchteling en een thuis voor de dakloze.

Heer, verhoor ons in uw genade.

Lezer 1: Dit zegt de HEER van de hemelse machten, de God van Israël: ... ‘Leg tuinen aan en eet van de opbrengst.’

Lezer 3: Heer, we bidden voor de natuur in onze omgeving en voor allen die ervan afhankelijk zijn. Niet alleen de mensen, maar alle levende wezens die u hebt gemaakt. Wilt u ons helpen om onze leefomgeving te beschermen: de groene ruimten, de bomen en bloemen, de velden en tuinen. We hebben onze omgeving beschadigd en vervuild; wilt u ons vergeven en ons land herstellen. Wilt u allen zegenen die voedsel verbouwen of verkopen, en wilt u ons ervan bewust maken hoezeer we afhankelijk zijn van de goedheid van uw schepping.

Heer, verhoor ons in uw genade.

Lezer 1: Dit zegt de HEER van de hemelse machten, de God van Israël: ‘Bouw huizen en ga daarin wonen ... Ga huwelijken aan en verwek zonen en dochters ... Jullie moeten in aantal toenemen, niet afnemen.’

Lezer 4: Hemelse Vader, u hebt gezegd dat het niet goed voor ons is om alleen te zijn, u hebt ons in gezinnen en gemeenschappen geplaatst. Wilt u geven dat wij als kerk een voorbeeld zijn van een gemeenschap waar alle mensen bij mogen horen en waar ieder mens gewaardeerd wordt. Een gemeenschap die zorgt voor de kwetsbaren en de eenzamen, en die betrokken is bij de zorg voor de plaatselijke omgeving. Wilt u ons liefde voor onze omgeving geven en ook een besef van de gemeenschap van de wereldwijde kerk, van de hele mensheid en de hele schepping.

Heer, verhoor ons in uw genade.

Lezer 1: Dit zegt de HEER van de hemelse machten, de God van Israël: 'Zet je in voor de bloei van de stad waarheen ik jullie weggevoerd heb, want de bloei van de stad is ook jullie bloei.'

Lezer 5: Here Jezus, we bidden voor ... (naam van de stad/dorp/provincie). U hebt vele jaren als timmerman gewerkt voor het welzijn van uw lokale gemeenschap in Nazaret. We danken u dat u ook zorg hebt voor de vrede en het welzijn van onze woonplaats. Wilt u allen zegenen die meewerken aan de bloei van onze woonomgeving, met name onze politici, leraren en onderwijzers, middenstanders, politie, brandweer en ambulancepersoneel, artsen en verpleegkundigen en ... (noem beroepen die lokaal van belang zijn).

Wilt u geven dat dit een stad is waar allen die leiding geven, hun verantwoordelijkheid wijs gebruiken om uw hele schepping tot bloei te laten komen.

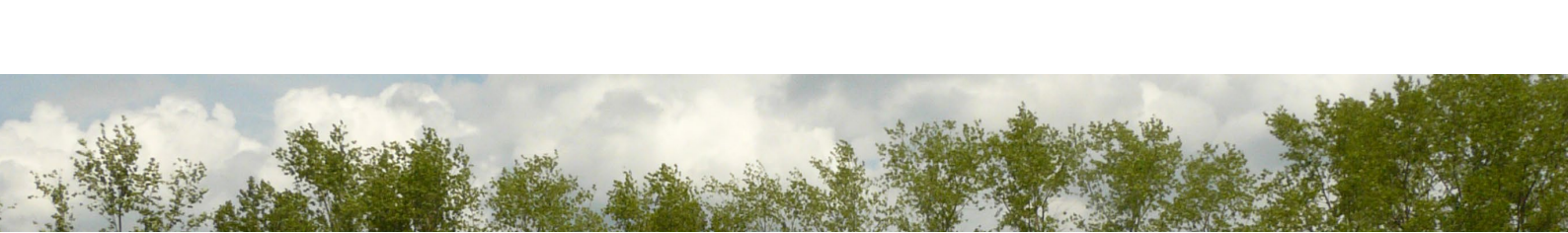
Heer, verhoor ons in uw genade.

Lezer 1: Dit zegt de HEER van de hemelse machten, de God van Israël: 'Bid voor de stad waarheen ik jullie weggevoerd heb, want de bloei van de stad is ook jullie bloei.'

Lezer 6: Heilige Geest, wilt u ons oog geven voor de manier waarop u uw koninkrijk in deze stad vestigt. Wilt u ons leren ontdekken wat u met dit gebied/deze provincie op het oog hebt, welke veranderingen nodig zijn, en welke rol u ons daarin wilt laten spelen. Wilt u onze aandacht vestigen op de mensen, de dieren, de planten, de vraagstukken, de wijken waarvoor we moeten bidden. Uw koninkrijk kome, en uw wil geschiede in ... (stad/gebied) als in de hemel.

Heer, verhoor ons in uw genade.

De zin 'Heer, verhoor ons in uw genade' kan ook door de hele gemeente uitgesproken worden, of gezongen in de vorm van een 'Heer, ontferm U' (Het Nieuwe Liedboek voor de Kerken, nr. 299)

ACTIVITEITEN VOOR KINDEREN

1. Huizen van dieren (lekker rennen)

Verschillende plekken in de zaal krijgen de namen van onderkomens van dieren. Je kunt de namen op papier schrijven en er een tekening bij maken als je daar tijd voor hebt. De kinderen worden ingedeeld, een of meer kinderen zijn een diersoort.

De spelleider noemt een diersoort, en die kinderen rennen naar het onderkomen dat bij hen past. Je kunt er een wedstrijd van maken. Dan zijn degenen die naar het verkeerde onderkomen rennen, of het laatste aankomen, af. Je gaat door totdat er één winnaar overblijft. Maar je kunt dit spel ook gewoon voor het plezier spelen.

Hier zijn wat voorstellen voor dieren en onderkomens:

Nest	vogel
Hol	konijn
Zandstrand	zeeschildpad
Kennel	hond
Vijver	kikker
Leger	haas
Korf	bij
Koraalrif	anemoonvis
Web	spin
Stal	paard
Woestijn	kameel
Wei	koe
Heide	schaap
Kerkzolder	vleermuis
Dakrand	zwaluw
Boom	specht
Zee	walvis

2. Huizen van dieren (memory)

Maak van stevig papier 24 vierkante kaartjes.

Teken op 12 kaartjes een dier en op de andere 12 kaartjes de plek waar de dieren wonen. Of zoek afbeeldingen op internet en print ze uit.

De kinderen spelen memory zoals gebruikelijk. Maar in plaats van twee dezelfde plaatjes bij elkaar te zoeken, moeten ze bij het omdraaien de combinaties bij elkaar zoeken.

3. Dierenzoekspel

Maak briefjes met daarop de naam van een dier; schrijf steeds hetzelfde dier op twee of meer briefjes.

Deel de briefjes uit. De kinderen verspreiden zich door de ruimte. Ze doen hun ogen dicht en maken het geluid dat bij 'hun' dier past.

Met hun ogen dicht moeten ze tastend en luisterend het tweede of de andere dieren zoeken, die hetzelfde geluid maken. De dieren van dezelfde soort geven elkaar een hand.

Een variant op dit spel is dat de kinderen hun ogen open houden en het dier uitbeelden zonder geluid te maken.

4. Bouwen en bespreken

- Laat de kinderen huizen bouwen van Lego
- Bespreek de verschillende vormen van huizen over de hele wereld
- Vraag de kinderen wat een 'goed huis' inhoudt (veiligheid, bescherming tegen het weer, wie erin wonen, een plek om je te ontspannen etc.)
- Bespreek het idee dat een huis niet alleen een gebouw, maar ook een gebied kan zijn (leefomgeving)
- Bespreek wat je kunt doen om die leefomgeving prettig te maken

5. Creatieve opdracht

Leg een groot stuk papier (behang) op tafel en spreek met de kinderen af dat jullie de stad/omgeving gaan tekenen, maar dan niet zoals die er echt uit ziet, maar zoals God graag zou willen dat die is.

Denk bijvoorbeeld aan:

- Goede huizen voor mensen (ook ouderen en eenzame mensen)
- Goede 'huizen' voor dieren (parken, bos, water, bomen, nestkastjes)
- School, ziekenhuis, politiebureau, brandweerkazerne
- Veilig verkeer (wandel – en fietspaden, openbaar vervoer)
- Plekken om te werken
- Winkels

Misschien kan dit ideaalbeeld in de kerk opgehangen worden?

6. Spijkerbord

Benodigdheden: plankje, spijkers, hamer, verschillende kleuren wol

Teken op het plankje een eenvoudige tekening van een huis.

Sla met de hamer spijkers in het plankje tot ze er stevig in zitten, maar nog wel 1 cm uitsteken. Plaats de spijkers op de hoekpunten van de tekening en sla ook een aantal spijkers op de lijnen. Knoop een draad wol vast aan één spijker, draai de wol om een volgende spijker en verbind de spijkers zo met elkaar, dat je de tekening als het ware inkleurt met de wol.

DUURZAME TIPS VOOR DOEN-DENKERS

Bouw huizen en ga erin wonen

1. Al eens nagedacht over een energiezuinig huis? Goede isolatie is een must. Maar voor de ondernemende huizenbouwer zijn er nog veel meer mogelijkheden. Zonnepanelen kun je tegenwoordig voor een aantrekkelijke prijs installeren. Als je dak een beetje gunstig ligt, kun je met acht tot tien panelen een groot deel van je energieverbruik opwekken. Zie bijvoorbeeld www.zonzoektdak.nl.
2. Een plat dak op huis of tuin biedt een ideale gelegenheid voor een daktuin: een duurzaam dak dat ook nog eens goed is voor de biodiversiteit. Wat wil je nog meer? Zoek op Internet op 'daktuinen'.

Leg tuinen aan en eet van de opbrengst

1. Zelf voedsel verbouwen bepaalt je bij het wonder van de schepping. En het stelt je in staat duurzame keuzes te maken. Zelfs in een moestuinbak van een vierkante meter kun je al wat gewassen verbouwen. Zoek op internet op 'moestuinbak' of 'vierkantemetertuin'.
2. Heb je wat meer grond om je huis, denk dan ook aan de vogels, vlinders en allerlei insecten. Dus: tegels eruit... Een combinatie van een dichte struik, besdragende struiken en lang bloeiende planten levert al een mooie bijdrage aan een 'stad in bloei'. Een stapel dood hout en een rommelhoekje is ook belangrijk. Tip:
<http://www.tuinreservaten.nl>
http://www.piekobello.nl/pdf/folder_opzet02.pdf
http://www.provant.be/binaries/Natuur%20in%20de%20tuin_tcm7-14333.pdf
<http://www.geaflecht.nl/natuurvriendelijketuin.php?id=1>
<http://www.vivara.nl/advies>
3. Eet uit de buurt. Er zijn verschillende initiatieven om streekproducten rechtstreeks aan burgers te leveren. (Biologische) boeren krijgen een eerlijke prijs, en je krijgt je groenten gegarandeerd uit eigen omgeving. Daar zitten veel voordelen aan voor het milieu. Een kijkje op de boerderij die jouw groenten levert, leert je wat er allemaal nodig is om ons voedsel te verbouwen.
4. Eet samen. Beleg met je kring of kleine groep van je kerk een gemeenschappelijke maaltijd. Ieder neemt wat mee en doet zijn best om duurzame keuzes te maken. Na afloop lees je de preek en praat je door over de gespreksvragen.
5. Leg een 'kerktuin' aan rond het kerkgebouw.
Tips kun je vinden op <http://www.samen-aan-tafel.nl/kerktuinen/>

Bid voor de stad

1. Door te bidden erken je dat al het goede van God komt. Blijf je inzet voor de stad in verband brengen met de God die redt en ons roept om het goede te zoeken voor de stad en de aarde. A Rocha komt op verzoek graag langs voor een studie-avond in je kerk. Een mooie kans om je te verwonderen over de schepping en in het geloof nieuwe inspiratie te vinden om te zorgen voor deze aarde. Informeer via nederland@arocha.org.
2. Inspiratie om je in te zetten voor je leefomgeving vind je ook door van de schepping te genieten. Vul de powerpoint met teksten uit Jeremia met eigen (natuur)foto's uit jouw omgeving. Gebruik hem in de themadienst in je kerk. Mail de powerpoint voor 1 september 2014 naar nederland@arocha.org. Heb je de mooiste powerpoint ingezonden, dan krijgt jouw gemeente gratis het 'Stad in bloei-pakket' van A Rocha: een leuk pakket dat uitnodigt om met zoveel mogelijk mensen aan de slag te gaan! De foto's vervangen doe je zo:

Optie 1

Selecteer een bestaande afbeelding in de powerpoint (let op: alleen de foto in de dia selecteren, niet de hele dia / tekst in blauwe balk. Dit gaat het makkelijkst door de foto eerst met je muis groter te maken en dan een deel van de foto buiten de dia aan te klikken).

Rechtermuis knop > Afbeelding wijzigen

> Zoek de betreffende afbeelding en druk op Invoegen

Optie 2

Selecteer een bestaande afbeelding in de powerpoint en verwijder deze door op backspace te drukken

Ga naar Invoegen > Afbeelding

> Zoek de betreffende afbeelding en druk op Invoegen

> Zet de afbeelding op de gewenste plek in de powerpoint

Vervolg

Waarschijnlijk ligt de afbeelding nu boven op alle andere elementen;

Klik hiervoor op je rechtermuis knop > kies naar achtergrond

Nu ligt de afbeelding onder de andere elementen

3. Bidden voor de stad kun je heel goed doen tijdens een hagenpreek. A Rocha heeft daar al ervaring mee: openluchtdiensten, waarbij een lokale predikant preekt over de schepping. Vaak wordt er na afloop fairtrade koffie met zelfgebakken lekkernijen geserveerd. Wellicht is er een A Rocha-werkgroep in de omgeving die je kan ondersteunen bij het zoeken van een geschikt landgoed, natuurreservaat of park en die kan meedenken over de invulling van de dienst. Neem voor meer tips contact op met nederland@arocha.org.

Zet je in voor de bloei van de stad

1. Lokale groepen van A Rocha adopteren natuurgebieden in hun leefomgeving en zetten zich in voor natuurbeheer. Ook organiseren ze allerlei inspirerende activiteiten en excursies rond het thema schepping. A Rocha denkt graag met je mee over kansen in jouw omgeving. Vraag om meer informatie via nederland@arocha.org.
2. Op de eerste zaterdag van november is de landelijke natuurwerkdag. Doe eens mee op een locatie bij jou in de buurt. www.natuurwerkdag.nl.
3. Via Present kun je onder andere met een groep aan de slag om je medemens een dagje te helpen. Zo draag je bij aan een samenleving waar mensen naar elkaar omzien. www.stichtingpresent.nl.
4. Je eigen kerk groener maken? Dat is niet alleen een mooie bijdrage aan duurzaamheid, maar ook een inspirerende stap voor gemeenteleden. Er zijn al kerken met zonnepanelen in de vorm van een kruis op hun dak! Kijk op www.groenekerken.nl.

GESPREKSVRAGEN

1. Vul eens aan: Een bloeiende stad is voor mij
2. In hoeverre ervaar jij het gewone leven van wonen, eten, samenleven met je gezin, huis- of buurtgenoten, als een heilige activiteit? Hoe laat je dat merken?
3. Als je de aanleg van je tuin beschouwt als een ‘heilige taak’, zou dat dan vanzelf iets moois opleveren voor Gods schepping?
4. Wat is jouw (misschien onzichtbare) inzet voor de stad?
Lever je in georganiseerd verband een bijdrage aan de bloei van je stad?
5. Hoe zou jij aan God de toestand van jouw stad (of dorp) voor willen leggen?
Misschien kun je beter eerst deze vraag beantwoorden: Wat zijn de problemen van je stad of dorp?
6. Jeremia schreef een brief. Wat zou er gebeuren als jouw kerk ook een brief schreef, een brief aan het bestuur van de stad (B&W)? “*Wij willen ons inzetten voor de sjaloom van deze stad. Wat kunnen wij doen waar jullie niet aan toe komen?*”
7. ‘Dit is Gods wereld. En je bent op weg naar Gods toekomst. Bid en zoek dat je leert leven en keuzes maken zoals bij die toekomst past.’
Als je dit leest, aan wat voor keuzes denk jij dan?
8. Ons inzetten voor de bloei, de sjaloom van de stad. Wat is een typisch *christelijke* inzet voor de stad? Wat komt nou juist uit een christelijke motivatie voort?

Toe aan verdere verdieping?

Lees en bespreek samen (een gedeelte uit) *Het Goede Leven* van Reinier Sonneveld.
Denk ook aan: *Niet meer dan eerlijk* van Jaap van der Windt

Colofon

Tekst: Embert Messelink, Theanne Boer, Jeroen Sytsma,
Martine Krabbendam en Joanna Spanjersberg,
Foto's: Alex Sytsma, Margee Schroevers,
www.dakdokters.nl en Wilmar Boer
Vormgeving: Caroline Tilma, Image33 visuele communicatie

Stichting A Rocha Nederland
Leonorestraat 11 | 3816 SR Amersfoort
tel: 033-4726722 | nederland@arocha.org

www.arocha.nl (Nederland)
www.arocha.org (internationaal)

KVK Amersfoort 32095673
IBAN NL94INGB0009476780
BIC INGBNL2A
t.n.v. A Rocha Nederland, Amersfoort